

PROTOKÓŁ Z XII POSIEDZENIA PODKOMITETU DO SPRAW ROZWOJU PARTNERSTWA NA LATA 2021-2027

24.03.2026 r., Warszawa

W dwunastym posiedzeniu Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027 (dalej: Podkomitet) wzięło udział 51 osób w tym 8 stałych członków i/lub zastępców Podkomitetu (lub osób z pisemnym upoważnieniem) reprezentujących stronę rządową, 14 reprezentujących stronę samorządową, 5 reprezentujących partnerów społecznych, 1 reprezentująca środowisko naukowe, 12 reprezentujących zorganizowane społeczeństwo obywatelskie, 3 stałych obserwatorów (udział zdalny) oraz 11 innych uczestników zgłoszonych do udziału w posiedzeniu przez członków/członkinie Podkomitetu. Do głosowania uprawnionych było 40 osób (w tym 8 upoważnionych osób) – lista osób biorących udział w posiedzeniu stanowi załącznik numer 2 do protokołu).

Obradom przewodniczył **pan Jacek Partyka, Przewodniczący Podkomitetu**. Przewodniczący powitał zgromadzonych na kolejnym posiedzeniu Podkomitetu, przedstawił propozycję obrad i poprosił o zgłoszenie uwag i propozycji uzupełnień do przesłanej przed posiedzeniem agendy spotkania. Wobec braku uwag, porządek obrad, stanowiący załącznik nr 1 do protokołu, został przyjęty w niezmienionej formie. Otwierając dyskusję nad pierwszym punktem programu pan Przewodniczący poprosił Pana Rafała Dymka z Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana o zabranie głosu.

1. **Uchwała Podkomitetu w sprawie stosowania zasady konkurencyjności w projektach współfinansowanych z Funduszy Europejskich w tym:**

Pan Rafał Dymek, Polska Fundacja im. Roberta Schumana przedstawił propozycję uchwały, wskazując na dwa kluczowe problemy obecnego systemu:

- Nadmierne skomplikowanie Wytycznych, które sprawia, że beneficjenci tracą pewność co do poprawności swoich działań.
- Dysproporcja kar, gdzie nieumyślne błędy prowadzą do konsekwencji finansowych zagrażających istnieniu organizacji i stabilności rodzin pracowników.

Zaproponowano dwa rozwiązania:

- Zrównanie progu stosowania zasady konkurencyjności z progiem podstawowym z Prawa Zamówień Publicznych.

- Powołanie grupy roboczej, z udziałem przedstawicieli ministerstw, w celu wypracowania kompromisu między „błędem łagodności” a „błędem surowości”.

Pan Grzegorz Żmuda, Zastępca Dyrektora Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, wyraził negatywną opinię wobec propozycji podniesienia progu. Argumentował to potrzebą zachowania przejrzystości, zapobiegania konfliktom interesów oraz wysokim ryzykiem audytowym. Zaznaczył, że obecna, jednolita zasada jest odpowiedzią na wcześniejsze postulaty Beneficjentów o standaryzację reguł we wszystkich programach. Według jego danych, podniesienie progu mogłoby wyłączyć z kontroli około 12% zamówień, co zmusiłoby instytucje do wprowadzania własnych, zróżnicowanych procedur sprawdzających.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych i pracodawców skrytykowali stanowisko ministerstwa, podnosząc następujące kwestie:

- Brak zaufania do beneficjentów: Wskazano, że w innych krajach UE (np. Szwecja, Hiszpania) progi są wyższe, a procedury mniej sformalizowane.
- Koszty administracyjne: Beneficjenci, bojąc się błędów, muszą płacić zewnętrznym firmom za przygotowanie prostych zapytań ofertowych.
- Patologie rynkowe: Zasada konkurencyjności bywa wykorzystywana przez wyspecjalizowanych, nieuczciwych pośredników, przed którymi organizatorzy przetargów nie mają ochrony.
- Opresyjność systemu: System skupia się na procedurach zamiast na merytorycznym sensie projektów.

W toku gorącej dyskusji **Pan Tomasz Kot, Rzecznik Funduszy Europejskich,** zaproponował, aby uniknąć konfrontacji i rozdzielić projekt na dwie odrębne uchwały. Pozwoliłoby to uczestnikom poprzez powołanie grupy roboczej, nawet jeśli mają wątpliwości co do natychmiastowego podniesienia progu. Poddano głosowaniu ten pomysł. Większością głosów (27 osób – ZA, 0 – PRZECIW, 6- WSTRZYMAŁO SIĘ) zdecydowano, aby rozdzielić projekt na dwie odrębne uchwały.

W pierwszej kolejności przystąpiono do głosowania nad przyjęciem Uchwały nr 11 w sprawie stosowania zasady konkurencyjności w projektach współfinansowanych z Funduszy Europejskich. W głosowaniu wzięły udział 34 osoby uprawnione do głosowania. 17 osób głosowało za przyjęciem, przeciw – 8, wstrzymało się - 9. W efekcie **Uchwała nr 11** w sprawie stosowania zasady

konkurencyjności w projektach współfinansowanych z Funduszy Europejskich **została przyjęta większością głosów**. Uchwała stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Następnie przystąpiono do głosowania nad przyjęciem Uchwały nr 12 w sprawie powołania Grupy roboczej ds. stosowania zasady konkurencyjności w projektach współfinansowanych z Funduszy Europejskich. W głosowaniu wzięło udział 35 osób uprawnionych do głosowania. 32 osoby głosowały za przyjęciem, przeciw – 2, wstrzymało się - 1. W efekcie **Uchwała nr 12** w sprawie powołania Grupy roboczej ds. stosowania zasady konkurencyjności w projektach współfinansowanych z Funduszy Europejskich również **została przyjęta większością głosów**. Uchwała stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

2. Konflikt interesów dyskusja na konkretnych przykładach z udziałem Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w tym

a) Informacja Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej na temat postępu prac nad aktualizacją Wytycznych dotyczących Komitetów Monitorujących na lata 2021–2027 w zakresie uwzględnienia postulatów wynikających z Uchwały nr 6 Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa

Pan Arkadiusz Czocher, Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS, przedstawił krytyczną sytuację na Dolnym Śląsku, gdzie Komitet Monitorujący nie przyjął nowego Regulaminu ze względu na kontrowersyjne zapisy dotyczące konfliktu interesów, które miały wyjść naprzeciw żądaniom organów audytowych Unii Europejskiej. Mówca podkreślił, że choć nikt nie podważa konieczności zapobiegania nadużyciom, kluczowym problemem jest brak doprecyzowania zasad oraz fakt, że członkowie komitetów zajmują się wypracowywaniem ogólnych kryteriów wyboru projektów, a nie selekcją konkretnych Beneficjentów, co w jego opinii sprawia, że konflikt interesów w tym celu właściwie nie powinien występować. Wskazał na zbyt szeroką interpretację artykułu 61 Rozporządzenia unijnego, która dopuszcza badanie nawet sympatii politycznych, co przy braku określonych sankcji wywołuje lęk i zmusza ekspertów do asekuracyjnego wyłączenia się z wszelkich dyskusji i prac merytorycznych. W efekcie merytoryczne niegdyś debaty zostały sprowadzone do formalnych głosowań, a członkowie wybrani w skomplikowanym procesie do reprezentowania swoich środowisk czują się obecnie jak „maszynki do głosowania”, które jedynie legitymizują system. Czocher zwrócił

również uwagę na jaskrawą nierówność stron, podnosząc kwestię braku analogicznej weryfikacji wobec przedstawicieli administracji publicznej głosujących nad kryteriami, w których startują podległe im spółki lub instytucje. Wyraził stanowczy sprzeciw wobec „permanentnej inwigilacji” członków komitetów za pomocą aplikacji SKANER, która automatycznie sprawdza powiązania kapitałowe poprzez numery PESEL, uznając to za działanie wykraczające poza granice cywilizowanej współpracy. Podsumowując, stwierdził, że obecne podejście niszczy szesnaście lat wypracowanej na Dolnym Śląsku wielosektorowej kultury partnerstwa i zapowiedział przygotowanie analizy prawnej opartej na przykładach z innych państw członkowskich, aby wymusić ucywilizowanie systemu weryfikacji powiązań.

Po wystąpieniu Przewodniczący zaprosił do dyskusji, w której głos zabrali:

Pan Grzegorz Żmuda, Zastępca Dyrektora Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, który oświadczył, że w pełni podziela argumentację Pana Arkadiusza Czochera, zauważając, że jest ona niemal identyczna ze stanowiskiem, które ministerstwo prezentowało Komisji Europejskiej (KE) w 2023 roku. Wyjaśnił, że pierwotne brzmienie Wytycznych wprost zakładało, iż udział w głosowaniu nad kryteriami wyboru projektów przez potencjalnych Beneficjentów nie stanowi konfliktu interesów, co argumentowano unijnym wymogiem obecności w komitetach osób najbardziej właściwych i zainteresowanych danym obszarem. Dyrektor zrelacjonował przebieg sporu z Komisją Europejską, która po intensywnej korespondencji oraz wirtualnym spotkaniu na wysokim szczeblu z Dyrektorem Toledano Laredo, wystosowała formalne pismo upominające i podtrzymała stanowisko o niezgodności polskich zapisów z przepisami unijnymi. Mimo akcentowania przez polską stronę kolegialnego charakteru komitetu, KE uznała, że prawodawca unijny dopuszcza możliwość wystąpienia konfliktu interesów, nakazując uregulowanie tej kwestii w regulaminach. Dyrektor Żmuda podkreślił, że obecne Wytyczne nie przesądzają, iż konflikt występuje zawsze, lecz nakładają obowiązek weryfikacji każdego przypadku, biorąc pod uwagę, że konflikt może być jedynie „obiektywnie postrzegany”, a niekoniecznie rzeczywisty. Na zakończenie dodał, że choć skala problemu różni się w zależności od komitetu, Ministerstwo stara się służyć pomocą Instytucjom, jednocześnie unikając narzucania sztywnych i jednolitych ram weryfikacyjnych (np. w zakresie pobierania konkretnych danych), ze względu na dużą różnorodność składów komitetów oraz typów realizowanych projektów.

Pan Radosław Tomków, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, w pełni przychylił się do argumentacji swoich przedmówców, wskazując, że mimo wprowadzenia do regulaminów zapisów o konflikcie interesów, prawdziwym źródłem problemów stały się bezrefleksyjne rekomendacje organów audytowych. Według mówcy, kontrole zgodności wymusiły na Instytucjach Zarządzających stosowanie sztywnych analiz ryzyka i procedur weryfikacyjnych, ignorując przy tym liczne merytoryczne argumenty przedstawiane przez IZ-ty. Pan Tomków podkreślił, że brak konstruktywnych wniosków ze strony kontrolujących doprowadził do sytuacji, którą określił mianem „morderstwa na partycypacji partnerów”. Zaznaczył, że na Podkarpaciu od pół roku trwają intensywne debaty nad tym, jak wdrożyć te wymogi, by nie „wylać dziecka z kąpielą” i nie doprowadzić do zakneblowania ust przedstawicielom środowisk, którzy zostali wybrani do komitetów właśnie po to, by aktywnie uczestniczyć w procesie programowania i wdrażania. Mówca uznał za absurdalne założenie, że każdy głos dotyczący kryteriów jest przesłanką do wystąpienia konfliktu, i sprzeciwił się karaniu partnerów za ich poświęcenie poprzez niepisany zakaz dostępu do środków unijnych. Podsumowując, wyraził nadzieję na wypracowanie z Ministerstwem rozwiązań, które pozwolą zachować głos środowisk bez paraliżowania ich aktywności.

Pan Maciej Kunysz, Stowarzyszenie EKOSKOP, wyraził oburzenie na treść Wytycznych dotyczących weryfikacji członków komitetów, oświadczając kategorycznie, że jako obywatel niebędący urzędnikiem nie życzy sobie bycia „skanowanym” przez jakiegokolwiek organy publiczne. Zapowiedział, że jeśli takie działania będą podejmowane, zgłosi sprawę do prokuratury, powołując się na paragraf o przekroczeniu uprawnień służbowych. W swojej argumentacji prawnej wskazał, że artykuł 61 Rozporządzenia finansowego UE odnosi się do szeroko rozumianego interesu Unii Europejskiej, a nie tylko interesu finansowego, co wymaga rozważenia kolizji dwóch dóbr: zasady partnerstwa oraz ochrony środków unijnych. Zdaniem mówcy, konflikt interesów w ciele kolegialnym występuje wyłącznie wtedy, gdy jednostka ma nadmierny wpływ na decyzję całego gremium, na przykład wpływając na korzyść powiązanych ze sobą podmiotów przy jednoczesnym zatajeniu tych powiązań. Pan Kunysz opowiedział się za rozwiązaniem opartym na zdrowym rozsądku, gdzie otwarta deklaracja o potencjalnym udziale organizacji w naborach przeciwdziała wystąpieniu konfliktu. Ostrzegł jednocześnie, że jeśli „wahadło” interpretacyjne wychyli się zbyt mocno w stronę restrykcji, zaczną wnioskować o wykluczenie z obrad wszystkich urzędników i przewodniczących, gdyż to administracja jest najbardziej zainteresowana wynikami naborów i to w jej działaniach można by wówczas upatrywać najsilniejszego konfliktu interesów.

W ramach formalnego wniosku do protokołu, Pan Maciej Kunysz zażądał od strony rządowej wskazania podstawy prawnej, zakresu procedury, źródeł danych oraz kryteriów użycia aplikacji SKANER, a także wyjaśnienia sposobu realizacji obowiązku informacyjnego wobec niego jako członka komitetu. Do czasu otrzymania pełnych wyjaśnień w tym zakresie, złożył stanowczy wniosek o zaprzestanie skanowania jego osoby, motywując to brakiem transparentności oraz negatywnymi doświadczeniami z podobnymi systemami informatycznymi używanymi przez instytucje publiczne.

Pan Rafał Dymek, Polska Fundacja im. Roberta Schumana, wyraził aprobatę dla stanowiska Dyrektora Żmudy, zgadzając się z tezą, że nie jest możliwe odgórne i precyzyjne zadekretowanie wszystkich sytuacji stanowiących konflikt interesów, gdyż jego wystąpienie zawsze zależy od konkretnych okoliczności podlegających indywidualnej ocenie. Mówca wyraził jednak głębokie zaniepokojenie praktyką, w której asekuracja przed „błędem łagodności” jest wielokrotnie silniejsza niż przed „błędem surowości”, co jego zdaniem prowadzi do utraty niezbędnej równowagi w systemie. Odnosząc się do dokumentów przytoczonych przez przewodniczącego, dostrzegł w nich ryzykowną próbę wskazywania konkretnych przykładów wymagających nadzwyczajnej ewaluacji.

Pan Dymek przypomniał również o uchwale podjętej przez Podkomitet dwa lata temu w Łodzi, która postulowała zmianę Wytycznych i redefinicję konfliktu interesów w ścisłym oparciu o zapisy Rozporządzenia. Podkreślił przy tym, że zastrzeżenia Komisji Europejskiej wobec poprzednich przepisów, które niejako z góry wykluczały istnienie konfliktu, nie powinny skutkować uznawaniem samego udziału w głosowaniu za sytuację z założenia podejrzaną. Na zakończenie przestrzegł przed zbyt gwałtownym wychyleniem „interpretacyjnego wahadła” w stronę nadmiernego rygoryzmu, co w jego opinii może prowadzić do licznych absurdów w funkcjonowaniu Komitetów Monitorujących.

Pani Elżbieta Wielg, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, zwróciła uwagę na narastające poczucie nierówności stron, które jej zdaniem staje się kluczowym problemem w dyskusji nad konfliktem interesów. Zauważyła istotną rozbieżność w traktowaniu projektów konkursowych i pozakonkursowych; o ile w przypadku tych pierwszych rygory są bardzo surowe i budzą powszechny lęk przed konsekwencjami, o tyle przy projektach pozakonkursowych instytucje przygotowujące tzw. fiszki nie wyłączają się z prac warsztatowych, konsultacji ani ostatecznego głosowania nad nimi w ramach komitetu. Mówczynie zakwestionowała również powód, dla którego temat konfliktu interesów jest podnoszony dopiero na etapie wdrażania środków, a pomijany całkowicie w trakcie wielomiesięcznego procesu programowania, w którym partnerzy społeczni biorą aktywny

i merytoryczny udział jako reprezentanci swoich środowisk. Podkreśliła, że choć osobiście – dla zachowania pełnej przejrzystości – z zasady nie uczestniczy jako ekspert w żadnym projekcie finansowanym z EFS, to nigdy nie spotkała się z sytuacją, by podczas posiedzenia komitetu wzywano instytucje administracyjne do wyłączenia się z głosowania nad przygotowanymi przez nie propozycjami. Podsumowując swoje wystąpienie, zaapelowała o rozpoczęcie „czyszczenia” obecnej sytuacji od podstaw i źródeł problemu, a nie tylko od weryfikacji osób na samym wierzchołku struktury komitetu.

Pani Małgorzata Lelińska, Konfederacja Lewiatan, wyraziła opinię, że obecna praktyka, w której poszczególne regiony samodzielnie wypracowują odmienne rozwiązania regulaminowe w zakresie konfliktu interesów, jest niewłaściwa. Podkreśliła, że prowadzi to do sytuacji, w której członkowie komitetów muszą odnajdywać się w wielu różnych stanach prawnych, podczas gdy standardy te powinny być ujednoczone na poziomie wytycznych i wspólne dla wszystkich programów, zarówno centralnych, jak i regionalnych. Według mówczynie system zmierza w stronę regulowania kwestii, które tego nie wymagają, a nakładanie idących zbyt daleko ograniczeń wynika z niejasnych interpretacji przepisów unijnych. Taki stan rzeczy budzi niepokój wśród członków komitetów, którzy z obawy przed nieznany konsekwencjami przyjmują postawę asekuracyjną i rezygnują z aktywnego reprezentowania swoich środowisk. Lelińska zaznaczyła, że problem ten wymaga uporządkowania systemowego, a nie pozostawiania go do gestii poszczególnych regionów. Zwróciła również uwagę, że kwestia konfliktu interesów zaczyna negatywnie wpływać na same projekty, gdzie beneficjenci, z powodu braku jednolitej wiedzy i jasnych informacji, narażeni są na uznanie kosztów za niekwalifikowalne podczas kontroli prowadzonych w trybie ex post. W związku z tym postulowała, aby temat ten został potraktowany szerzej i objął również jasne wytyczne dla beneficjentów realizujących projekty.

Pan Marek Gołota, DG REGIO Komisji Europejskiej, zaznaczył na wstępie, że choć jego jednostka nie jest bezpośrednim autorem przepisów ani wytycznych dotyczących konfliktu interesów, to aktywnie uczestniczy w procesie jako obserwator. Potwierdził, że Komisja w toku współpracy z Ministerstwem stanowczo nie zgodziła się na pierwotną interpretację zakładającą, że w pracach Komitetów Monitorujących konflikt interesów a priori nie występuje. Z punktu widzenia Komisji każdy taki przypadek musi być rozpatrywany indywidualnie (case by case), ponieważ istnieją realne sytuacje, w których taki konflikt może się pojawić.

Pan Gołota podkreślił, że Komisja Europejska wyznacza jedynie pewne ramy zarządzania oraz cele, które państwa członkowskie powinny osiągnąć, nie dając przy tym gotowych i konkretnych rozwiązań technicznych. Kluczowym wymogiem jest świadomość istnienia ryzyka oraz obowiązek jego stałej weryfikacji i sprawdzania. Przedstawiciel Komisji poinformował również, że KE poprosiła Ministerstwo o przygotowanie wspólnego podejścia i jednolitych Wytycznych dla wszystkich Instytucji Zarządzających, aby uniknąć sytuacji, w której każdy Komitet Monitorujący interpretuje przepisy i zarządza konfliktem interesów w inny sposób. Na zakończenie zadeklarował gotowość Komisji do dalszych konsultacji szczegółowych propozycji rozwiązań z unijnymi audytorami oraz działem do spraw budżetu, zaznaczając jednocześnie, że ze względu na złożoność problemu nie istnieje jedno „złote rozwiązanie” pasujące do wszystkich potencjalnych przypadków.

Pani Justyna K. Ochędzan, Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS, zwróciła uwagę na fakt, że dyskusja wokół konfliktu interesów przybiera w wielu komitetach formę cenzury i wywołuje negatywny „efekt mrożący”, co w konsekwencji prowadzi do wycofywania się członków z aktywnego udziału w debatach. Podkreśliła, że członkowie komitetów, jako reprezentanci konkretnych środowisk i „transmitery” ich potrzeb, mają pełne prawo poruszać kwestie dotyczące programowania i wdrażania środków bez obawy o posądzenie o stronniczość. Mówczynie stanowczo sprzeciwiła się „prześwietlaniu” i skanowaniu danych osobowych członków, uznając to za działanie niszczące wzajemne zaufanie i karzące ludzi za ich kapitał społeczny oraz aktywność w licznych organizacjach. Zauważyła, że artykuł 61 rozporządzenia stworzono do identyfikacji prostych przypadków nadużyć (np. ocenianie projektu rodziny przez urzędnika), a jego obecna interpretacja w komitetach jest nieadekwatna i blokuje głos ekspertów w sprawach statystycznie marginalnych. Zaapelowała do Ministerstwa o wycofanie rekomendacji dotyczących stosowania SKANER-a, wskazując jednocześnie na brak mechanizmów chroniących członków przed naciskami przy poruszaniu trudnych tematów. Na koniec przywołała Kartę Praw Podstawowych, podkreślając prawo każdego do informacji o tym, że jest sprawdzany, oraz prawo do sprostowania danych pozyskiwanych w sposób subiektywny przez instytucje.

Pani Justyna Nakielska, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, wskazała na logiczną rozbieżność w stanowisku Komisji Europejskiej, która z jednej strony postuluje rozpatrywanie spraw indywidualnie (case by case), a z drugiej domaga się wypracowania ogólnych wytycznych. Podkreśliła, że kluczowe jest przede wszystkim ustalenie jasnych standardów, aby zapobiec „efektowi mrożącemu”,

który ogranicza aktywność organizacji pozarządowych w Komitetach Monitorujących. Wyraziła stanowczy sprzeciw wobec stosowania aplikacji SKANER, przywołując zapisy Karty Praw Podstawowych dotyczące wolności, prywatności oraz ochrony danych osobowych (art. 6, 7 i 8). Postawiła również pytanie o to, jaki niezależny organ sprawuje kontrolę nad przetwarzaniem i przechowywaniem danych pozyskiwanych ze skanowania, deklarując, że w przypadku naruszenia jej praw skieruje skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Funduszy Unijnych oraz Rzecznika Europejskiego.

Pani Ewa Kulik-Bielińska, Fundacja im. Stefana Batorego, zaznaczając, że temat konfliktu interesów powraca z dużą siłą, ponieważ Instytucje Zarządzające zaczęły otrzymywać zalecenia audytowe wymuszające weryfikację oświadczeń członków. Mówczyni zażądała od Ministerstwa oficjalnej odpowiedzi na Uchwałę Podkomitetu sprzed dwóch lat, w której partnerzy zaproponowali konkretne rozwiązania systemowe na poziomie Wytycznych. Zwróciła uwagę na fakt, że przedstawiciele NGO weszli do komitetów, aby pracować dla dobra publicznego (często społecznie), a obecnie dowiadują się, że mogą stać się obiektem inwigilacji bez swojej wiedzy, co zniechęca do dalszej współpracy. Zaproponowała rewizję Wytycznych oraz stworzenie praktycznego podręcznika Q&A z konkretnymi przykładami, które ilustrowałyby, kiedy konflikt interesów faktycznie występuje, a kiedy jest jedynie pozorny. Podkreśliła, że jasne zasady są niezbędne nie tylko dla obecnego, ale i dla przyszłego okresu programowania, aby uniknąć paraliżu zasady partnerstwa.

Pan Paweł Tomaszewski, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, wskazał, że przebieg dyskusji potwierdza potrzebę ujednoczenia zasad dotyczących weryfikacji oświadczeń oraz konfliktu interesów na poziomie horyzontalnym. Wyjaśnił on, że pismo Dyrektora Antoszka z marca 2025 roku, przytoczone wcześniej przez Przewodniczącego, stanowiło w rzeczywistości odpowiedź na wątpliwości zgłoszone przez Urząd w Gdańsku już rok wcześniej. Wówczas instytucja ta wniosowała do Ministerstwa o to, aby proces weryfikacji oświadczeń członków – jako zagadnienie dotyczące wszystkich Komitetów Monitorujących – został odgórnie skoordynowany. Pan Tomaszewski zauważył, że choć początkowo Ministerstwo wykonało w tej sprawie „unik”, to obecnie wiele Instytucji Zarządzających znajduje się w trudnej sytuacji, stojąc przed bezpośrednią koniecznością wdrożenia zaleceń audytowych.

Pan Grzegorz Żmuda, Zastępca Dyrektora Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, nawiązując do aspektu ogólnych regulacji,

podkreślił, że w toku dyskusji z Komisją Europejską uznano za niemożliwe odgórne uregulowanie wszystkich potencjalnych sytuacji stanowiących konflikt interesów. Wyjaśnił, że wspomniane pismo rozesełane do Instytucji Zarządzających stanowiło odpowiedź na ustalenia Departamentu Zgodności Rozliczeń, który sugerował konieczność weryfikacji wszystkich złożonych oświadczeń, podczas gdy stanowisko Ministerstwa wskazywało, że takie działanie nie jest ani zasadne, ani celowe. Odnosząc się do zastrzeżeń przedstawicieli województwa pomorskiego w kwestii aplikacji SKANER, Dyrektor Żmuda zauważył, że narzędzie to jest często wskazywane przez audytorów jako skuteczne i dobre rozwiązanie, a w przypadku dalszych wątpliwości poprosił o skierowanie oficjalnego pisma w tej sprawie. Na zakończenie przypomniał, że działalność członków komitetów musi podlegać weryfikacji zgodnie z prawem Unii Europejskiej, a całkowite usunięcie odpowiednich zapisów z Wytycznych byłoby z tym prawem sprzeczne.

Pan Maciej Kunysz, Stowarzyszenie EKOSKOP, wyraził stanowczy sprzeciw wobec stanowiska dyrektora, podkreślając, że jako obywatel ma pełne prawo do wiedzy o tym, iż jest sprawdzany przez organy administracji publicznej. Poinformował, że dokonał osobistej weryfikacji regulaminu w województwie podkarpackim i ma pewność, że nie wyrażał w nim zgody na sprawdzanie swojej osoby bez swojej wiedzy. Podkreślił, że jest to fundamentalna sprawa każdego obywatela zaangażowanego w prace komitetów i powtórzył brak swojej zgody na tego typu działania, żądając zaprzestania skanowania jego danych do czasu uzyskania pełnych wyjaśnień o podstawie prawnej tych procedur.

Pan Marek Gołota, DG REGIO Komisja Europejska, poinformował, że Komisja opracowała wytyczne dotyczące unikania konfliktu interesów na podstawie artykułu 61 rozporządzenia finansowego, które są dostępne w języku polskim i zawierają liczne przykłady ułatwiające ich interpretację. Dodał, że pod koniec 2024 roku wydano również dokument poświęcony najlepszym praktykom w tym zakresie. Zaznaczył przy tym, że ze względu na skomplikowany charakter konfliktu interesów, który obejmuje m.in. bardzo trudne do zdefiniowania zależności osobiste, nie jest możliwe przewidzenie i opisanie wszystkich potencjalnych sytuacji, dlatego dostępne dokumenty skupiają się na najczęściej występujących przypadkach.

(linki udostępnione na zoom:

- 1) https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/protection-eu-budget/conflict-interest_pl

- 2) Komisja wydała [wytyczne](#) mające podnieść świadomość i promować jednolitą wykładnię i stosowanie przepisów dotyczących unikania konfliktów interesów. Obejmuje to również praktyczne przykłady, sugestie i zalecenia, które mają zapewnić instytucjom UE i organom państw członkowskich wytyczne i narzędzia, które pomogą im w unikaniu konfliktów interesów.
- 3) https://antifraud-knowledge-centre.ec.europa.eu/document/download/df852e00-0527-4330-963b-eceea21899e5_en?filename=Best%20Practices%20on%20Conflicts%20of%20Interests%20fvDAC2025_0.pdf

Przewodniczący dokonał podsumowania dyskusji, przywołując Uchwałę nr 6 z dnia 20 czerwca 2024 roku, w której sformułowano propozycje zmian w wytycznych dla Komitetów Monitorujących. Zwrócił się z prośbą do Dyrektora Żmudy o oficjalne odniesienie się do zapisów tej uchwały w świetle bieżącej debaty, kładąc szczególny nacisk na konieczność pogodzenia restrykcyjnych wymogów prawnych z poszanowaniem prywatności i danych osobowych członków komitetów. Przewodniczący zawnioskował o przekazanie członkom Podkomitetu pisemnego stanowiska Ministerstwa, jeżeli takowe zostało już wypracowane. Po zakończeniu tego punktu prowadzący zamknął dyskusję nad konfliktem interesów i przekazał głos Dyrektor Renacie Calak, która przeszła do prezentacji kolejnego punktu programu.

3. **Plan Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028-2034 w tym:**
 - a. **stan prac, włączenie partnerów spoza administracji, analiza potencjalnych obszarów wsparcia**
 - b. **dyskusja nad wskazaniem obszarów ważnych z punktu widzenia partnerów, które będą tematem warsztatów podczas kolejnego posiedzenia Podkomitetu (09-10.06.2026 r. Opole)**

Pani Renata Calak, Dyrektor Departamentu Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, przedstawiła stan prac nad Planem Partnerstwa Krajowego i Regionalnego na lata 2028–2034, podkreślając, że nowa architektura finansowania znacząco różni się od obecnej. W wyniku negocjacji z Komisją Europejską udało się wzmocnić rolę regionów, uelastyczyć realizację celów tematycznych oraz podnieść poziom pomocy technicznej z 3% do 3,5%. Polska strona wynegocjowała także większą

elastyczność w rozliczaniu wskaźników (tzw. measures) na poziomie 7,5%, choć pierwotnie postulowano o 20%. Kluczowym elementem nowego systemu jest fakt, że każda zmiana listy wskaźników będzie wymagała rewizji planu przez Radę UE, co wymusza niezwykle precyzyjne programowanie oparte na realnej możliwości „dowiezienia” celów.

W wymiarze strategicznym plan opiera się na średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz zaleceniach płynących z semestru europejskiego, a jego priorytetami są: konkurencyjność zewnętrzna, spójność wewnętrzna (zasada „nikogo nie zostawiamy w tyle”), transformacja energetyczna oraz ochrona wartości demokratycznych. System wdrażania przewiduje, że 44% środków będzie zarządzanych przez samorządy województw w ramach rozdziałów regionalnych, przy czym każdy rozdział (zarówno krajowy, jak i regionalny) będzie posiadał własny komitet monitorujący, a nad całością czuwać będzie komitet koordynujący o funkcjach kontrolnych. Nowy model płatności, w którym środki są wypłacane przez Komisję niemal natychmiast po złożeniu wniosku, nakłada na instytucję koordynującą ogromną odpowiedzialność za weryfikację realizacji kamieni milowych przed ich raportowaniem.

Dyrektor Calak zwróciła szczególną uwagę na konieczność zwiększenia polskiej aktywności w pozyskiwaniu środków z instrumentów zarządzanych centralnie przez Komisję Europejską, których budżet znacząco wzrósł, podczas gdy fundusze na politykę spójności i rolną spadły o około 15%. W ramach przygotowań do PPKR powołano zespół liczący ponad 120 osób, podzielony na grupy tematyczne, którego zadaniem jest wypracowanie założeń planu do połowy tego roku oraz jego ostateczne przyjęcie w połowie 2027 roku. Obszary proponowane do silniejszego włączenia partnerów społecznych obejmują m.in. zarządzanie migracją i integracją, edukację obywatelską oraz reagowanie na sytuacje kryzysowe. Podsumowując, Dyrektor zaleciła ostrożność w tworzeniu nowych, trudnych do rozliczenia wskaźników oraz podkreśliła potrzebę synergii między działaniami krajowymi a regionalnymi, aby wspólnie rozwiązywać problemy strukturalne państwa.

Po wystąpieniu Przewodniczący zaprosił do dyskusji.

Pan Zygmunt Mierzejewski, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, podziękował za uwzględnienie 10 przedstawicieli Rady Dialogu Społecznego w zespole pracującym nad planem i wyraził nadzieję na aktywne wykorzystanie zaproponowanych ekspertów.

Pani Karolina Dreszer-Smalec, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, podziękowała za miejsca dla organizacji pozarządowych. W obszarze edukacji obywatelskiej należy położyć nacisk na

edukację europejską i wartości, wykraczając poza ramy szkolne. Zaproponowała uwzględnienie kwestii praworządności, wolności mediów oraz wzmocnienie dialogu obywatelskiego i odporności instytucji.

Pan Krzysztof Mrozek, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, podkreślił, że transformacja energetyczna nie może być traktowana silosowo, lecz horyzontalnie, w powiązaniu z kwestiami społecznymi i bezpieczeństwem. Apelował o wzmocnienie zasady partnerstwa (artykuł 6) oraz szerokie konsultacje społeczne założeń planu w czerwcu, a nie tylko prace wewnątrz zespołu. Przypomniał o konsultacjach Komisji dotyczących zasady DNSH, które kończą się 1 kwietnia.

Pani Ewa Kulik-Bielińska, Fundacja im. Stefana Batorego, podkreśliła, że w obszarze migracji należy skupić się na integracji, a nie tylko zarządzaniu granicami, gdzie organizacje społeczne mają duże kompetencje. Edukacja obywatelska powinna być szansą na systemową zmianę polskiej oświaty. Aby poprawić absorpcję środków centralnych, konieczna jest ich rzetelna promocja i wsparcie (punkty kontaktowe), których w ostatnich latach brakowało. Polscy negocjatorzy powinni dążyć do zbalansowania geograficznej dystrybucji tych środków.

Pani Justyna Ochędzan, Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS, dodała, że należy uwzględnić obszar usług społecznych, edukacyjnych i zdrowotnych, które nie powinny być komercjalizowane. Zadała pytanie o model współpracy ministerstwa z regionami i zakres ich autonomii w programowaniu, biorąc pod uwagę duże zainteresowanie interesariuszy na poziomie lokalnym.

Pani Małgorzata Lelińska, Konfederacja Lewiatan, zapytała czy rozdziały regionalne będą zarządzane samorządnie na wzór obecnych programów oraz czy planowane są osobne komitety monitorujące dla rozdziałów? Zwróciła się z prośbą o doprecyzowanie kwestii elastyczności wskaźników oraz stanu zaawansowania prac nad ich listą, w tym możliwością ich kształtowania na poziomie krajowym.

Pani Justyna Nakielska, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, dodała, że warto włączyć organizacje pozarządowe w obszary deinstytucjonalizacji usług społecznych oraz edukacji w zakresie cyberbezpieczeństwa i walki z dezinformacją (media literacy)

Na koniec głos zabrała pani **Dyrektor Calak**, która podkreśliła, że zaproponowane tematy to jedynie propozycja i że liczy na praktyczny wkład i konkretne diagnozy. Dodała, że strategie wojewódzkie muszą

być precyzyjne, by dobrze służyły rozdziałom regionalnym. Plan będzie miał komitet koordynujący, a każdy rozdział – swój własny komitet monitorujący. Co do wskaźników, zaleciła ostrożność w tworzeniu nowych. Podkreśliła też, że należy wzmocnić funkcje kontrolne w ministerstwie, by mieć pewność co do realizacji kamieni milowych przed złożeniem wniosku o płatność.

Przewodniczący zachęcił do kontynuacji szczegółowej dyskusji podczas dwudniowego spotkania w Opolu w dniach 9–10 czerwca i przeszedł do ostatniego punktu porządku obrad.

4. Inne sprawy i wolne wnioski

W ramach tego punktu nie zgłoszono żadnych spraw ani wniosków, w związku z czym Przewodniczący zamknął spotkanie, dziękując uczestnikom za aktywny udział.

Na tym zakończono 12. posiedzenie Podkomitetu.

**Przewodniczący Podkomitetu ds. rozwoju
partnerstwa na lata 2021-2027**

Jacek Partyka

Załączniki:

Załącznik nr 1 – Porządek obrad

Załącznik nr 2 – Lista osób biorących udział w XII posiedzeniu Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027

Załącznik nr 3 – Uchwała nr 11

Załącznik nr 4 – Uchwała nr 12

Załącznik nr 5 – Prezentacja – Plan Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028 2034

Załącznik nr 1 – Przyjęty porządek obrad

1. Uchwała Podkomitetu w sprawie stosowania zasady konkurencyjności w projektach współfinansowanych z Funduszy Europejskich
2. Konflikt interesów dyskusja na konkretnych przykładach z udziałem Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
 - a) Informacja Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej na temat postępu prac nad aktualizacją Wytocznych dotyczących Komitetów Monitorujących na lata 2021–2027 w zakresie uwzględnienia postulatów wynikających z Uchwały nr 6 Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa
3. Plan Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028-2034
 - a) stan prac, włączenie partnerów spoza administracji, analiza potencjalnych obszarów wsparcia
 - b) dyskusja nad wskazaniem obszarów ważnych z punktu widzenia partnerów, które będą tematem warsztatów podczas kolejnego posiedzenia Podkomitetu (09-10.06.2026 r. Opole)
4. Inne sprawy i wolne wnioski

Załącznik nr 2 – Lista osób biorących udział w XII posiedzeniu Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa na lata 2021-2027

Osoby reprezentujące stronę rządową:

1. Pani Renata Calak – Dyrektor Departamentu Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
2. Pani Agnieszka Kapciak – Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
3. Pani Małgorzata Złotkowska – Główny Specjalista w Wydziale Umowy Partnerstwa, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
4. Pani Anna Świebocka – Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
5. Pan Tomasz Kot – Rzecznik Funduszy Europejskich, Biuro Ministra, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
6. Pan Grzegorz Małyska – Zespół Rzecznika Funduszy Europejskich, Biuro Ministra, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
7. Pan Igor Dobrzeńcki – Główny specjalista, Ministerstwo Rozwoju i Technologii (z pisemnym upoważnieniem)
8. Pani Joanna Hausman-Czerwińska – Dyrektor Departamentu Integracji i Zarządzania Danymi, Główny Urząd Statystyczny (z pisemnym upoważnieniem)

Osoby reprezentujące stronę samorządową:

1. Pan Grzegorz Mikołajczyk – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (z pisemnym upoważnieniem)
2. Pan Michał Heller – Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
3. Pani Agnieszka Bubczyk - Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (z pisemnym upoważnieniem)
4. Pani Agnieszka Zatorska – Zastępca Dyrektora Departamentu Instytucji Zarządzającej, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
5. Pan Zbigniew Gwadera – Dyrektor Departamentu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2027, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego

6. Pani Barbara Kasprzycka – Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego (z pisemnym upoważnieniem)
7. Pan Jacek Partyka – Dyrektor Departamentu Programowania Funduszy Europejskich, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
8. Pan Tomasz Zieliński – Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
9. Pani Małgorzata Kukor-Kołodko – Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Funduszami i Programami, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
10. Pan Paweł Tomaszewski – Departament Programów Regionalnych, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
11. Pani Agata Woźniak – Kierownik Referatu koordynacji EFS i zasad horyzontalnych, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
12. Pani Katarzyna Kubicka – Dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
13. Pani Lidia Skrzypek - Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
14. Pan Grzegorz Kubalski –Związek Powiatów Polskich

Osoby reprezentujące partnerów społecznych:

1. Pan Zygmunt Mierzejewski – Przewodniczący Komisji Gospodarki i Systemu Ekonomicznego, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
2. Pani Małgorzata Lelińska – Dyrektorka Departamentu Funduszy Unijnych, Konfederacja Lewiatan
3. Pani Agnieszka Lewandowska - Ekspertka w Departamencie Funduszy Unijnych i Edukacji Cyfrowej, Konfederacja Lewiatan
4. Pan Norbert Pruszanowski – Dyrektor Zespołu Rozwoju i Komunikacji, Związek Rzemiosła Polskiego
5. Pani Elżbieta Wielg – ekspertka w Biurze Programów Europejskich, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”

Osoby reprezentujące środowisko naukowe:

1. Pan Bartosz Kosikowski – Politechnika Warszawska

Osoby reprezentujące społeczeństwo obywatelskie:

1. Pani Ewa Kulik-Bielińska – Fundacja im. Stefana Batorego
2. Pani Karolina Dreszer-Smalec – Prezeska Zarządu Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych
3. Pan Piotr Frączak – Koordynator Programu Rzecznictwa Krajowego, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
4. Pani Justyna Nakielska – Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
5. Pani Justyna Ochędzan – Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS
6. Pan Arkadiusz Czocher – Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS (z pisemnym upoważnieniem)
7. Pan Tomasz Musielski – Wspólnota Robocza Związków Organizacji Społecznych WRZOS
8. Pan Krzysztof Mrozek – Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć
9. Pani Elżbieta Szadzińska – Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć
10. Pan Maciej Kunysz – Stowarzyszenie EKOSKOP
11. Pan Rafał Dymek – Polska Fundacja im. Roberta Schumana
12. Pani Nikola Donańska – Związek Stowarzyszeń Konfederacja Inicjatyw Pozarządowych Rzeczypospolitej

Stali obserwatorzy:

1. Pani Aleksandra Kowalska – Komisja Europejska DG REGIO (udział zdalny) -
2. Pan Jacek Wolski – Komisja Europejska DG EMPL (udział zdalny)
3. Pan Marek Gołota – Komisja Europejska DG REGIO (udział zdalny)

Pozostali uczestnicy posiedzenia:

1. Pani Ewa Adamczak – Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych (Sekretariat Podkomitetu)
2. Pani Anna Grudzińska – Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych (Sekretariat Podkomitetu)
3. Pani Magdalena Janik – Starszy Specjalista w Wydziale Koordynacji Programów Regionalnych w Departamencie Programów Regionalnych, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
4. Pan Dariusz Kamiński – Naczelnik Wydziału Kwalifikowalności Wydatków i Monitorowania Nieprawidłowości w Departamencie Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

5. Pani Emilia Kępista-Zmuda – Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
6. Pan Rafał Laskowski – Naczelnik Wydziału Systemu Wdrażania i Potencjału Administracyjnego w Departamencie Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
7. Pani Olga Piasecka – Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
8. Pani Elżbieta Pietraszko – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
9. Pan Radosław Tomków – Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
10. Pani Malwina Wysocka-Dziuba – Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
11. Pan Grzegorz Żmuda – Zastępca Dyrektora Departamentu Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej